

Čtenáři a čtení v ČR (2013)

společný projekt
Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.,
a
Národní knihovny ČR
s finanční podporou Ministerstva kultury ČR
a
Akademie věd ČR
další sponzoři: SMS-finanční poradenství, a.
s., Moravia IT, a. s.
statistické šetření: ppm factum, s. r. o.

autor prezentace:
Prof. PhDr. Jiří Trávníček, M. A.
[\(travnicek@ucl.cas.cz\)](mailto:travnicek@ucl.cas.cz)

Praha, tisková konference, Národní knihovna, 26. 9. 2013

Osnova prezentace

1. cíle a parametry výzkumu
2. základní údaje
3. čtenáři - rozložení, digitální čtení
4. knižní trh
5. veřejné knihovny
6. nejoblíbenější autor a kniha
7. závěry a shrnutí

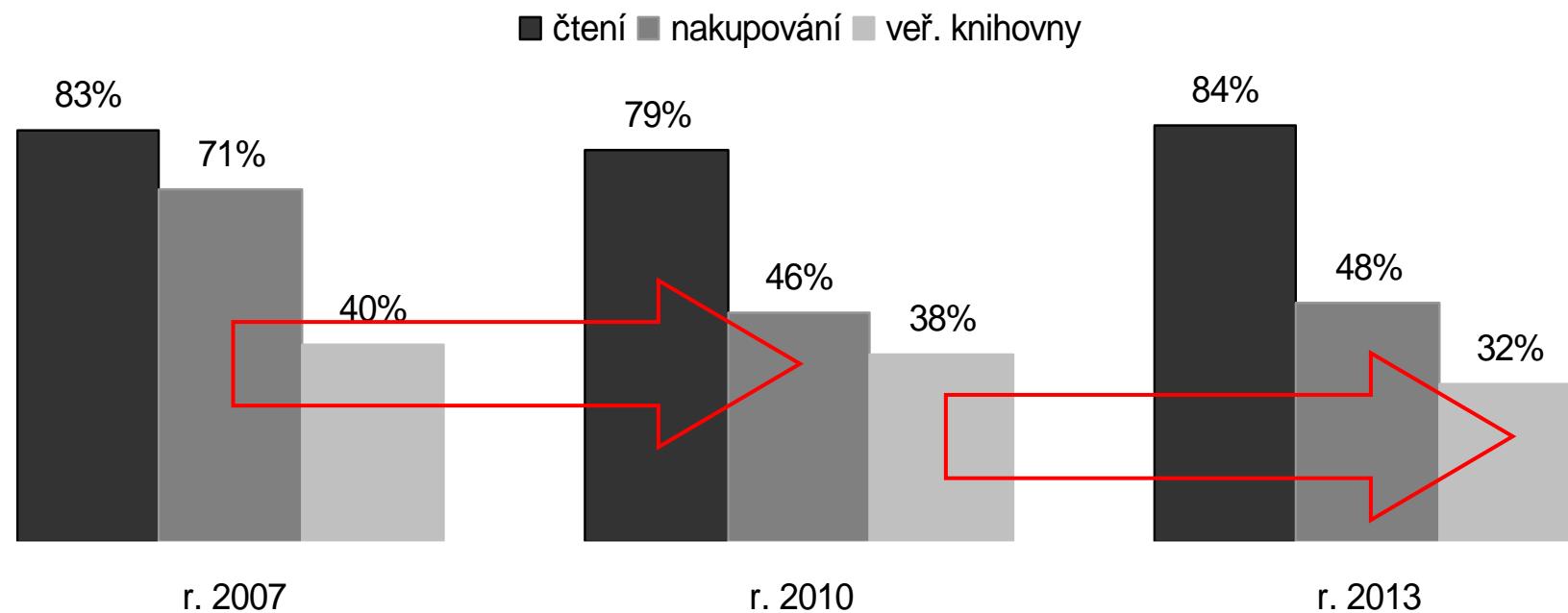
1.1 Co sledujeme

- kolik **čteme**, co (jaké druhy knih) čteme, jak často čteme, kolik času čtení věnujeme
- kolik knih **kupujeme**, kde je nabýváme, podle čeho a k jakému účelu je vybíráme, proč je nekupujeme, které instituce knižního trhu známe
- zda chodíme do **veřejných knihoven**, jaké služby tam vyhledáváme, jak jsme s nimi spokojeni, proč tam nechodíme a co by způsobilo, abychom tam chodili
- kolik se věnujeme jednotlivým **médiím**, jak často užíváme internet, co v digitálním prostoru čteme, na jakých přístrojích
- jaký je náš **nejoblíbenější autor** a jaké je naše nejoblíbenější **kniha**
- čtení **časopisů**
- jak souvisí čtení s aktivitami **volného času** a naší **prací**
- co mělo největší **vliv** na náš **vztah ke čtení**

1.2 Parametry výzkumu

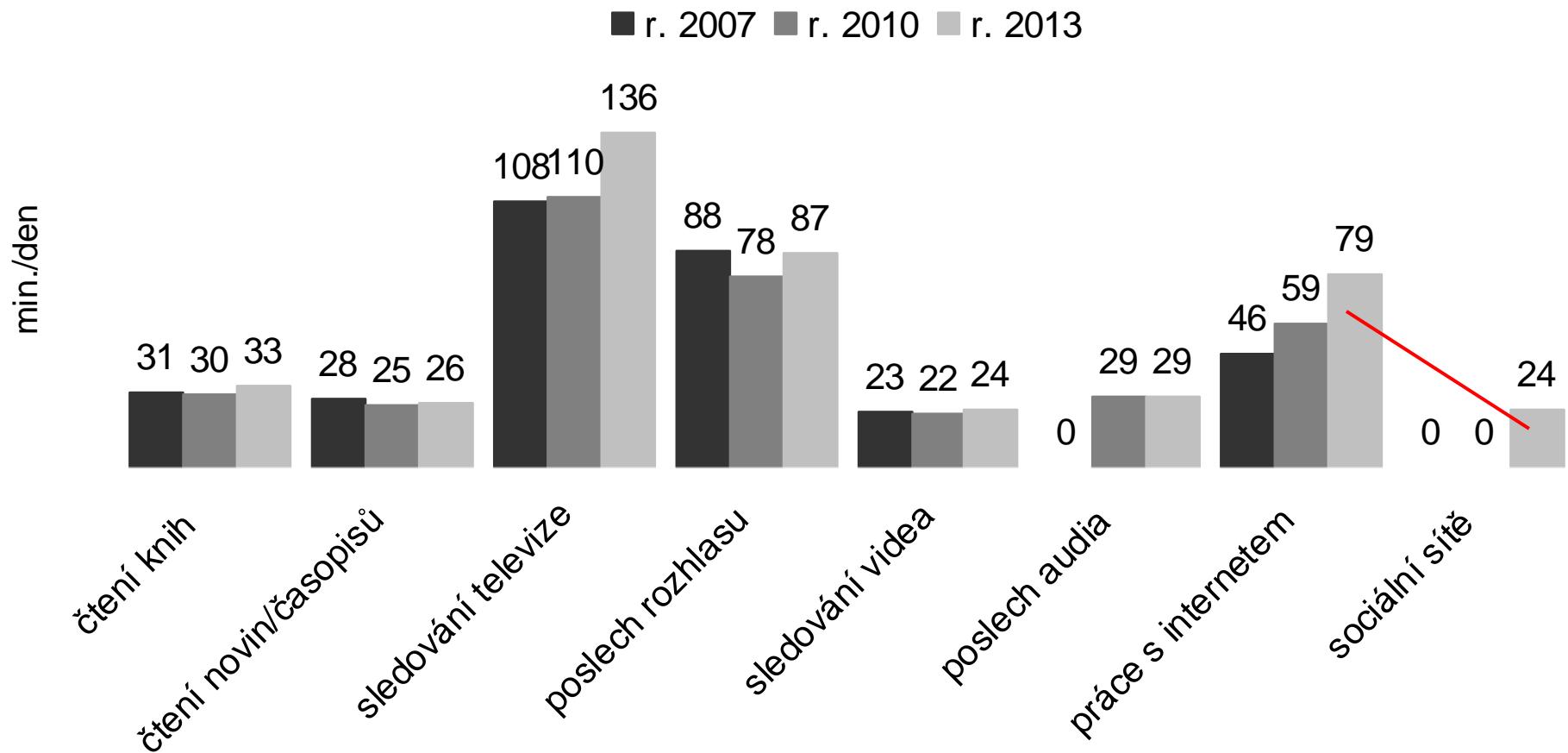
- statistické reprezentativní šetření obyvatel ČR starších 15 let
- kontrolované znaky: pohlaví, věk, ekonomická aktivita, vzdělání, kraj
- velikost vzorku: 1 584 respondentů
- statistická chyba: 2,5 %
- doba šetření: 2. 5. – 25. 5. 2013
- metoda sběru dat: standardizované rozhovory *face-to-face*
- průměrná délka rozhovoru: 30 minut
- hlavní téma výzkumu: knižní trh

2.1 Čtení-nakupování-veř. knihovny

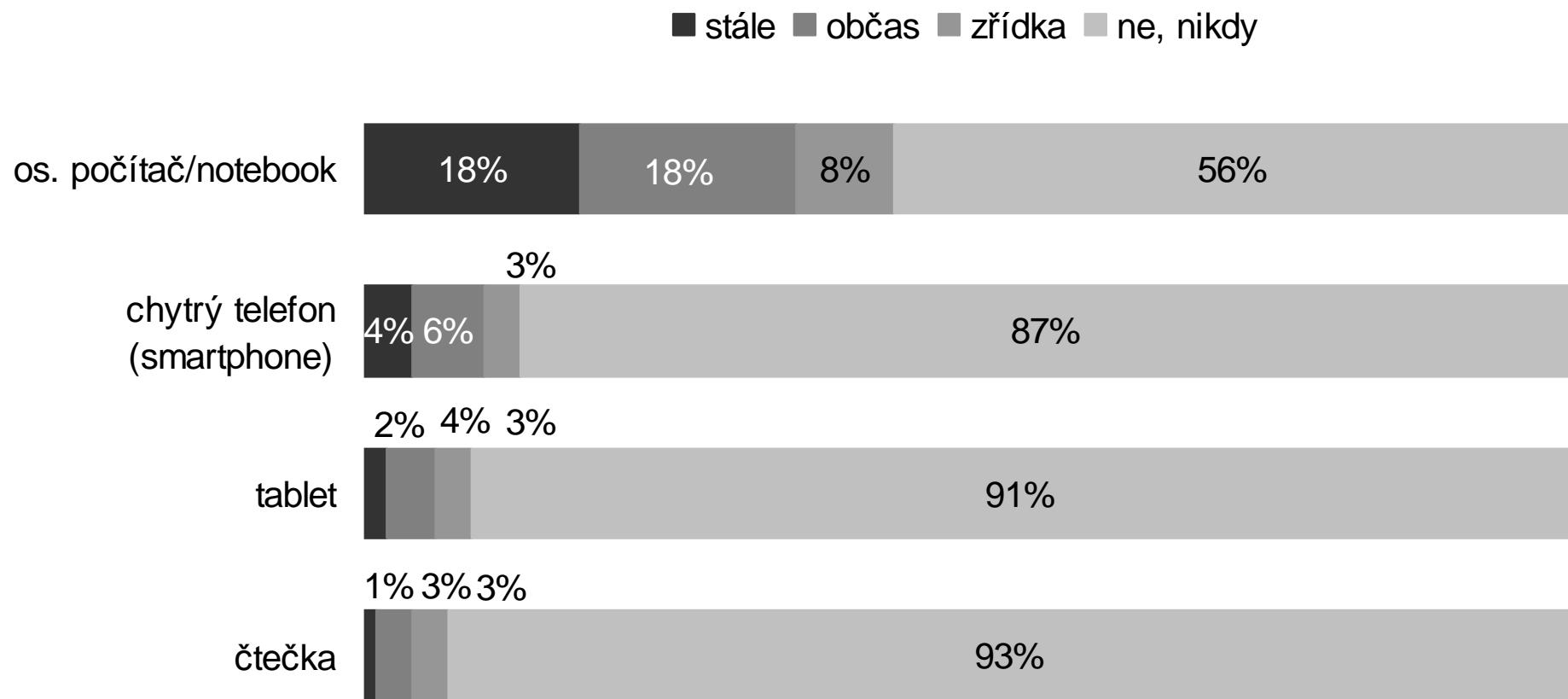
báze: celá populace 15+

2.2 Čtení knih a jiná média

báze: celá populace 15+

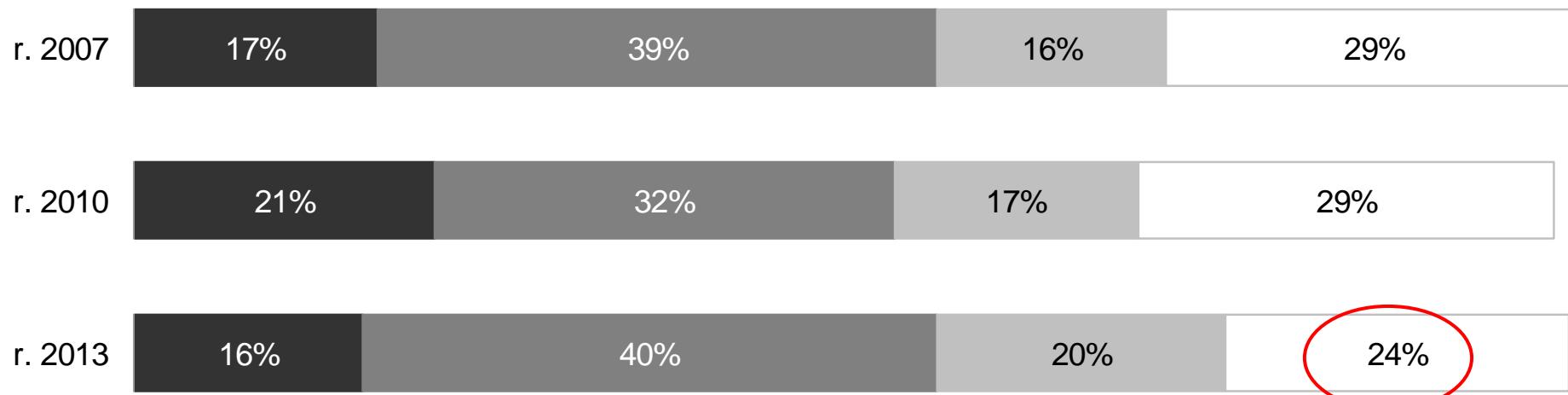
2.3 Čtení digitální (přístroje)

báze: celá populace 15+

3.1 Čtenáři - rozložení

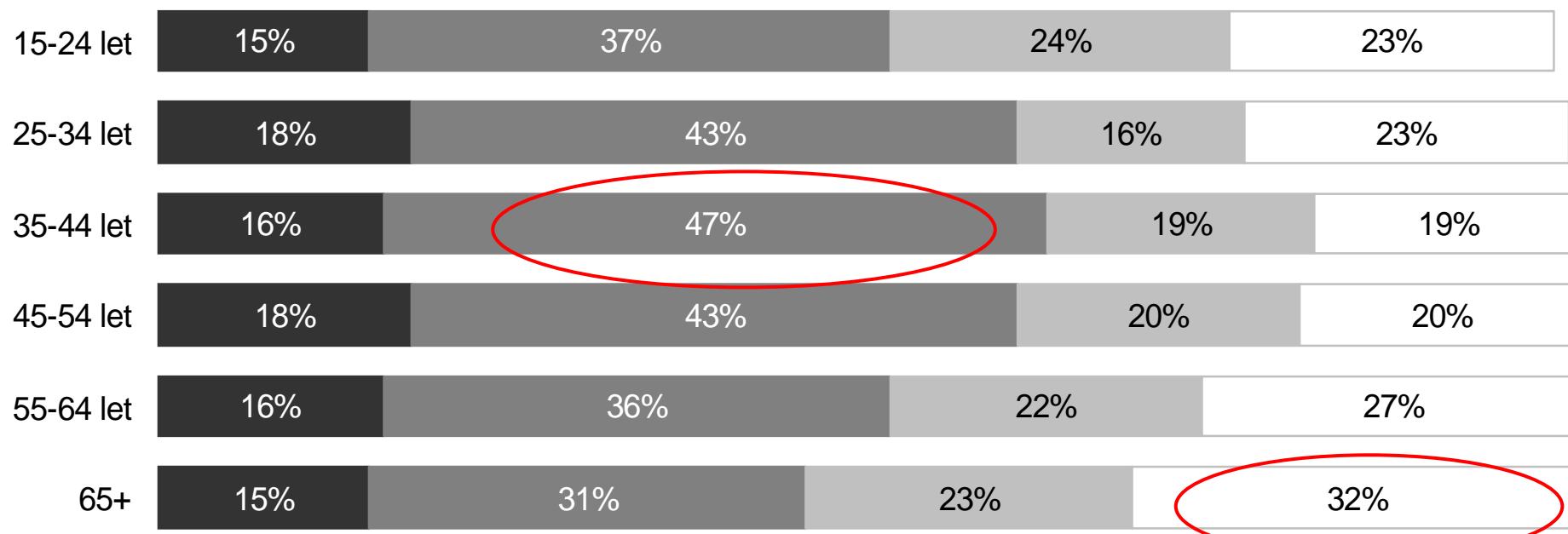
■ nečtenář ■ čt. sporadický (1-6 knih) ■ čt. pravidelný (7-12 knih) □ čt. častý (13 a více knih)

báze: celá populace 15+

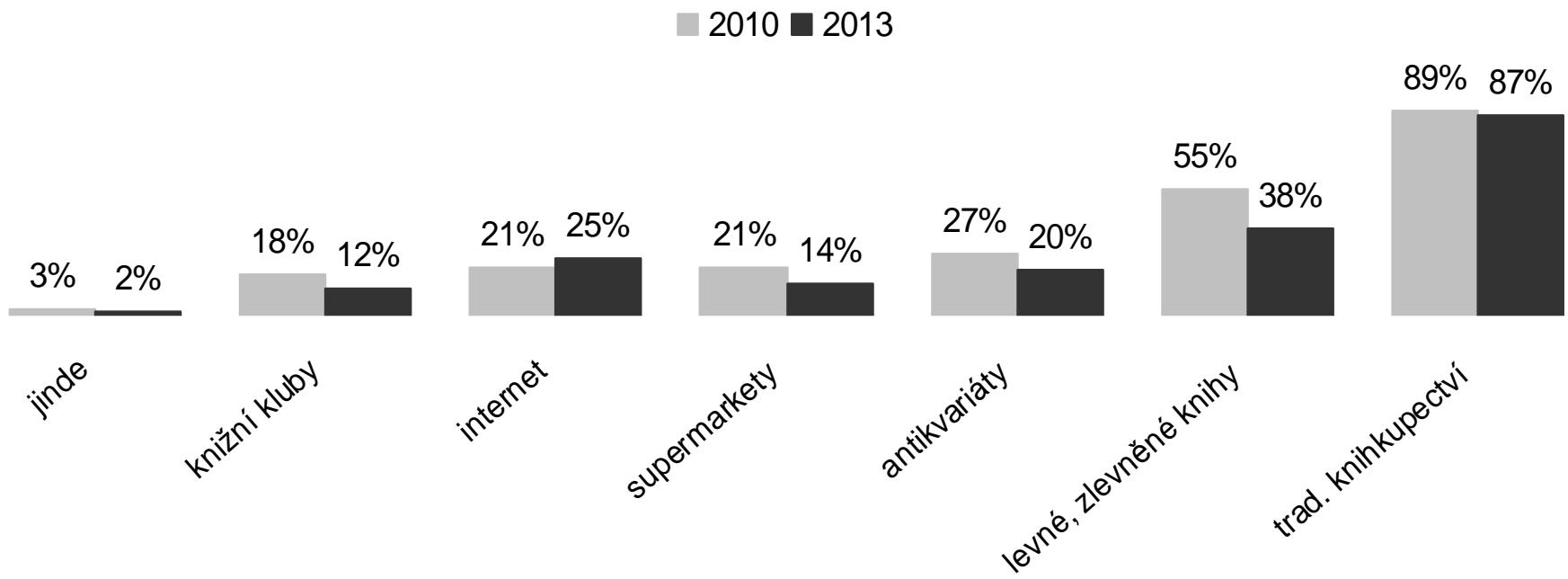
3.2 Čtenáři – podle věku (2013)

■ nečtenář (0) ■ čt. sporadický (1-6) ■ čt. pravidelný (7-12) □ čt. častý (13+)

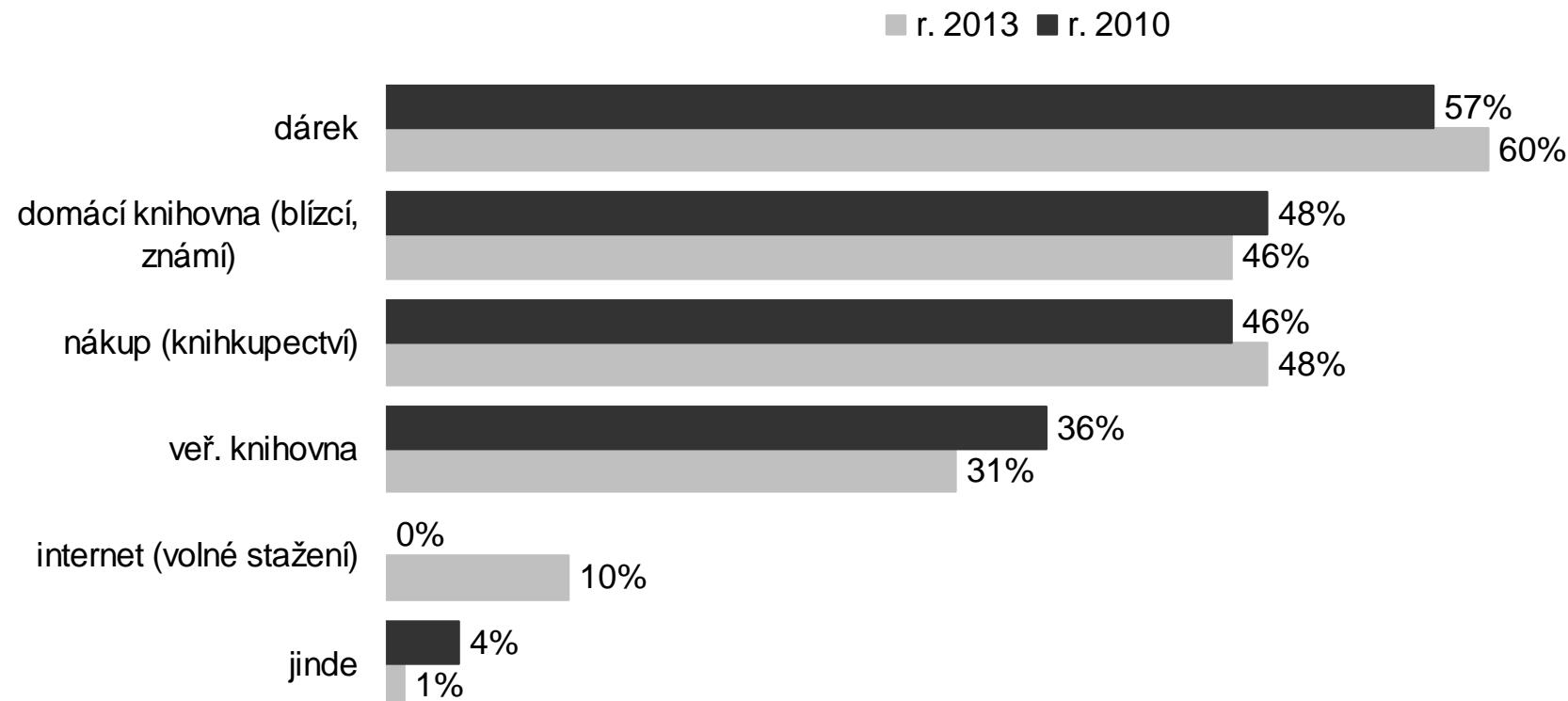
báze: celá populace 15+

4.1 Knižní trh – nabývání (kde)

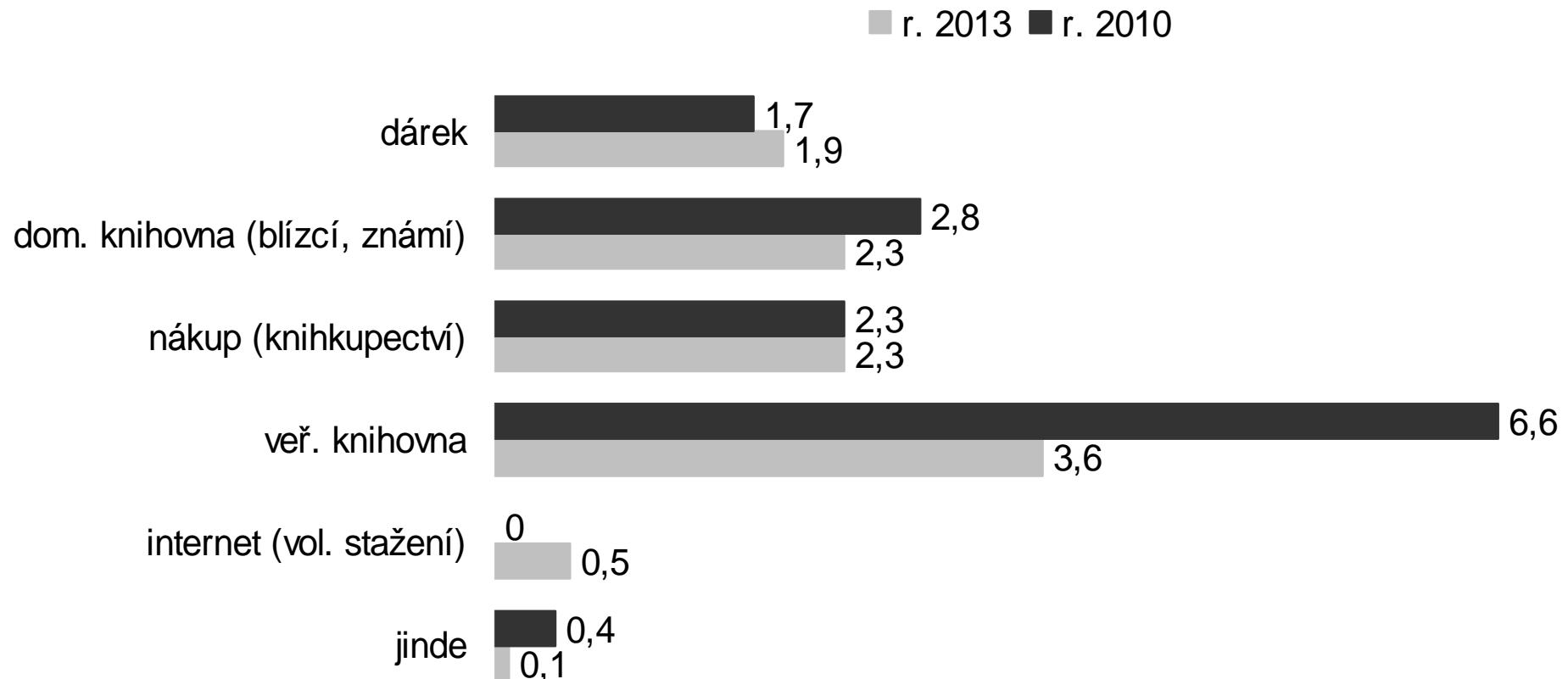
báze: ti, kdo kupují knihy

4.2 Nabývání knih (způsob)

báze: celá populace 15+

4.3 Nabývání knih (počty)

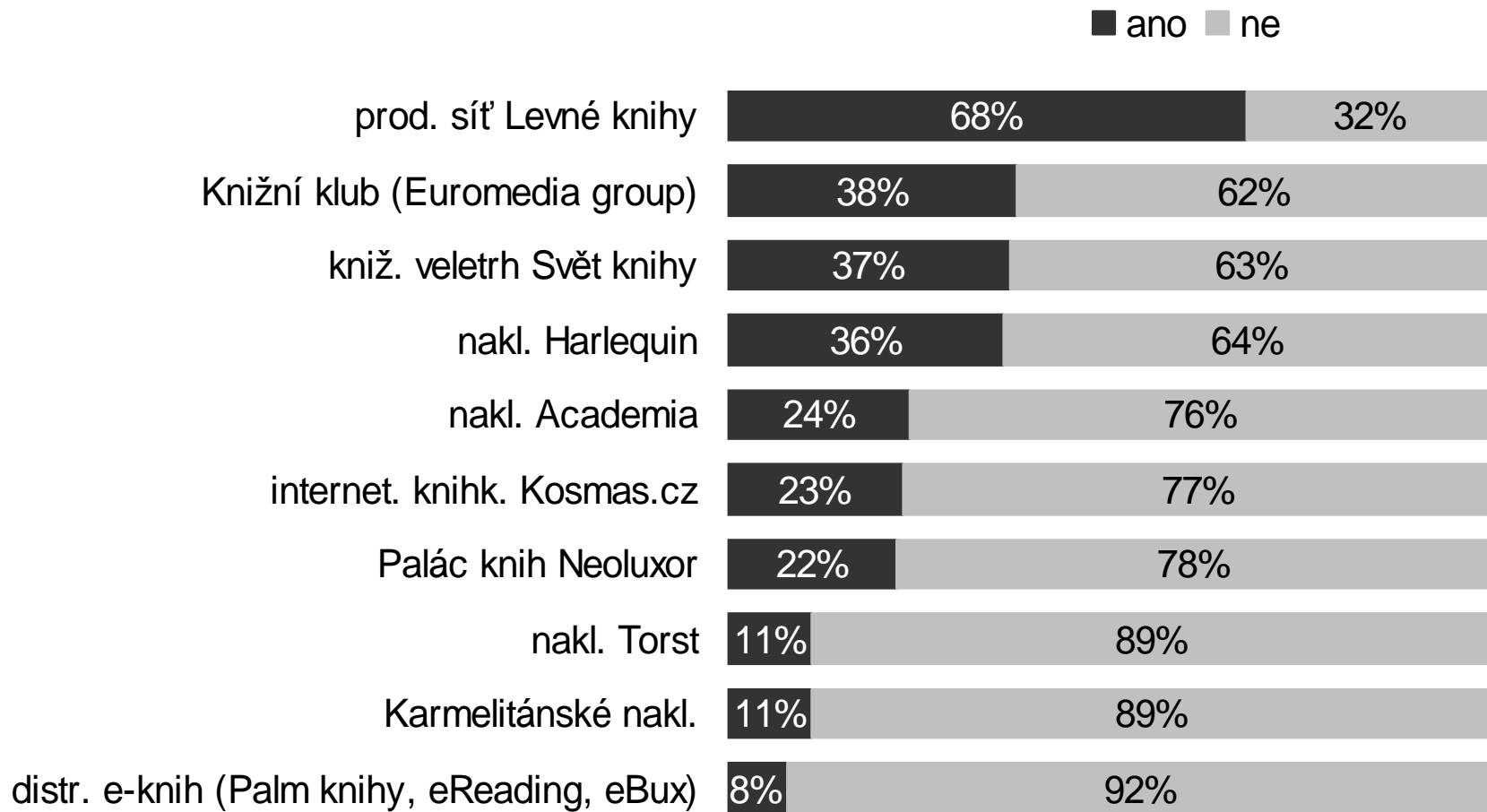

2010 – 13,5 knih

2013 – 10,7 knih

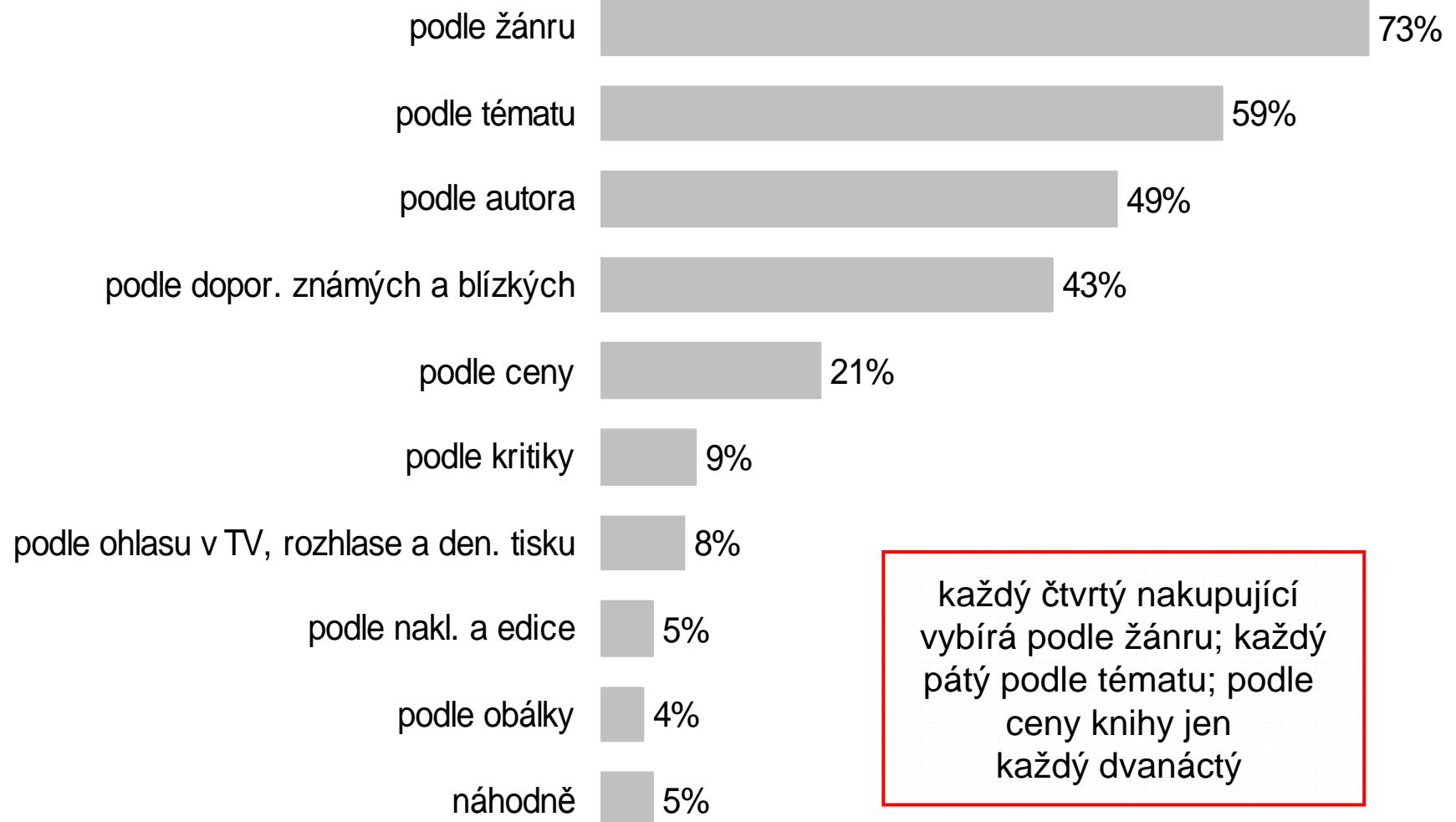
báze: celá populace 15+

4.4 Knižní trh – instituce (znalost)

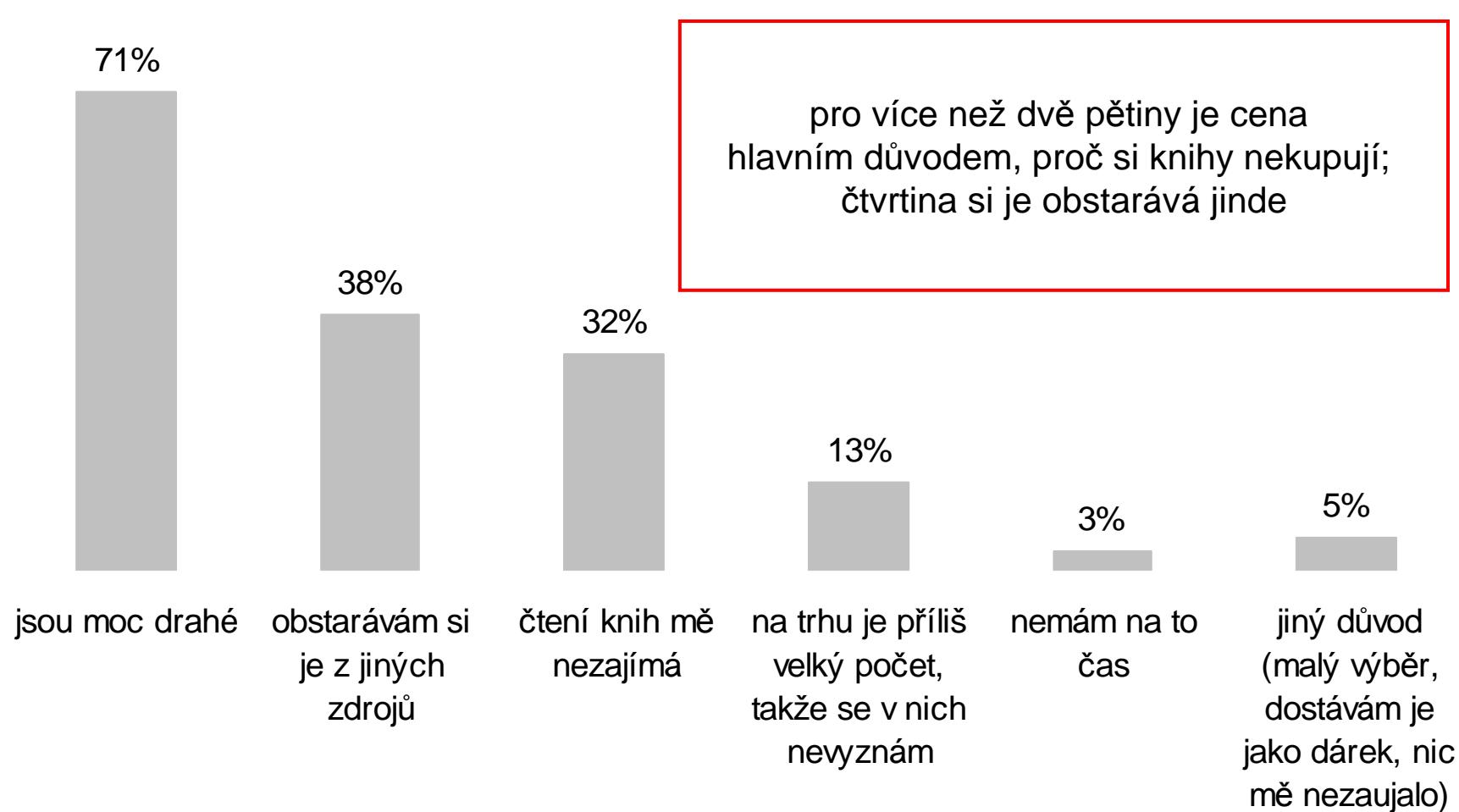
báze: celá populace 15+

4.5 Podle čeho knihy vybíráme

báze: ti, kdo knihy kupují

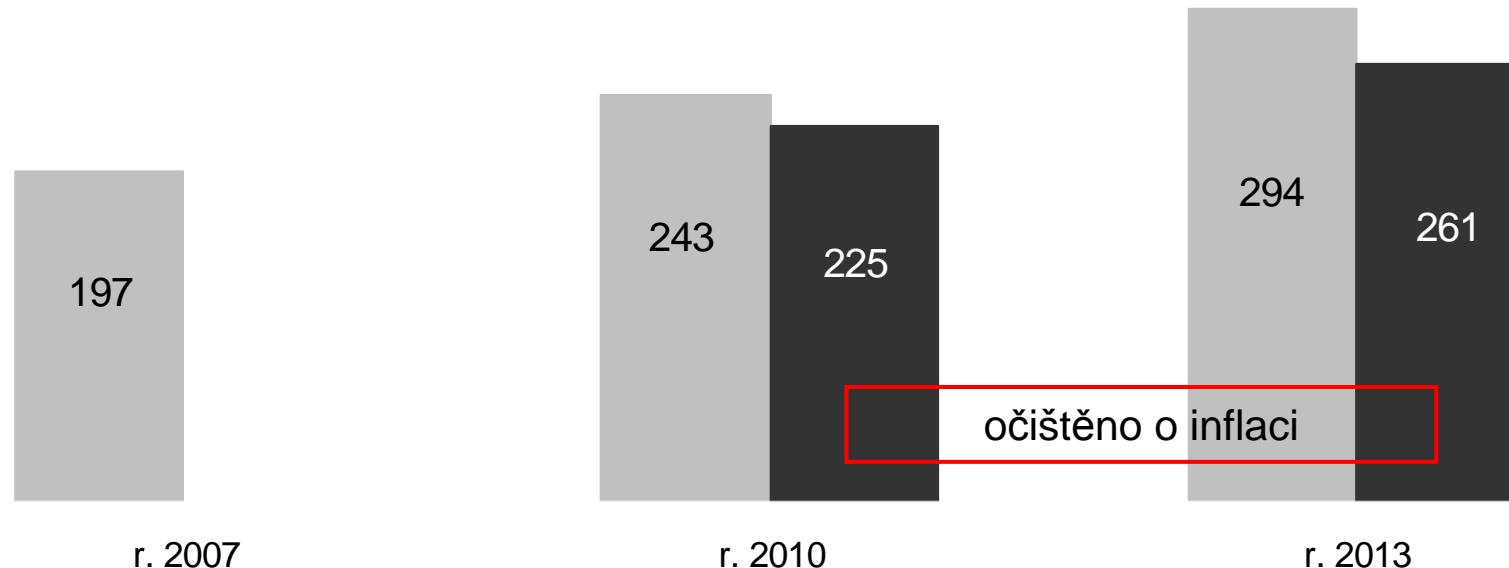
4.6 Proč knihy nekupujeme

báze: ti, kdo knihy nekupují

4.7 Knižní trh - údaje

průměrná cena knihy

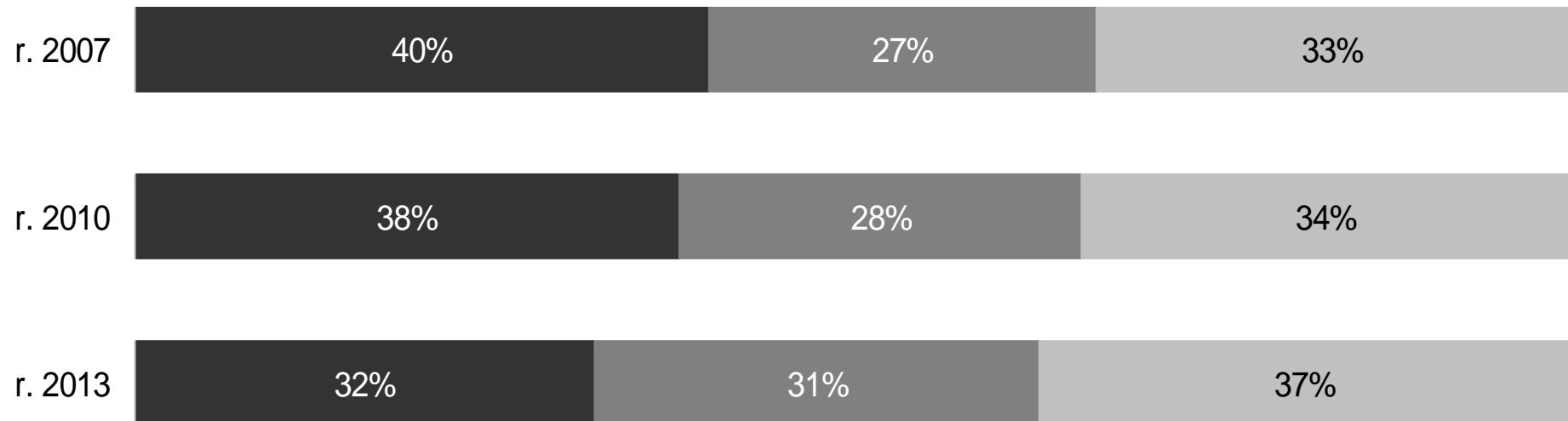

roční obrat: 6,5 mld. Kč

počet prodaných výtisků: 21 mil.

5.1 Veřejné knihovny (návštěvnost během roku)

■ ano ■ ne, dříve ano ■ ne, nikdy

báze: celá populace 15+

6.1 Nejoblíbenější autor (2013)

Autor	počet jmén.
M. Viewegh	19
E. M. Remarque	18
D. Francis	15
A. Christie(ová)	13
V. Javořická	10
B. Němcová	9
K. Čapek	8
J. R. R. Tolkien	8
B. Hrabal	7
S. King	7
B. MacDonald(ová)	7
S. Monyová	7
J. K. Rowlings(ová)	7

2007 a 2010 – 1. M.
Viewegh

báze: ti, kdo uvedli

6.2 Nejoblíbenější kniha (2013)

Titul	počet jmén.
<i>Babička</i> (B. Němcová)	10
<i>Harry Potter</i> (J. K. Rowlings/ová/)	8
<i>Padesát odstínů šedi</i> (E. L. James/ová/)	8
<i>Pán Prstenů</i> (J. R. R. Tolkien)	8
<i>Vejce a já</i> (B. MacDonald/ová/)	8
<i>Egyptan Sinuhet</i> (M. Waltari)	7
<i>Saturnin</i> (Z. Jirotka)	7
<i>Osudy dobrého vojáka Švejka..</i> (J. Hašek)	7
<i>Malý princ</i> (A. de Saint-Exupéry)	6
<i>Stmívání</i> (S. Meyer(ová/)	5
<i>Na západní frontě klid</i> (E. M. Remarque)	5

2007 a 2010 – 1.
Vejce a já

báze: ti, kdo uvedli

7.1 Závěry – hl. rysy české čten. kultury

- celkově silné čtení
- nepatrná urbanizační bariéra: malý rozdíl podle velikosti míst
- velká bariéra genderová: značný rozdíl mezi muži a ženami
- žádná věková bariéra; pouze propad čtení ve středním věku
- početné domácí knihovny
- kladný vztah k veřejným knihovnám
- zvyk pojímat knihu jako dárek

7.2 Shrnutí

1 údaj: 84 % (čtenáři)

3 údaje: 84 % (čtenáři), 48 % (nákup knih),
32 % (návštěva veřejných knihoven)

7 údajů: 84 % (čtenáři), 48 % (nákup), 32 % (návštěva
veřejných knihoven), nejoblíbenější autor: Michal
Viewegh. nejoblíbenější kniha (*Babička*), nejznámější
instituce knižního trhu: Levné knihy, knihy si nejčastěji
vybíráme podle žánru

...

děkujeme za pozornost...

prezentaci je možno nalézt na: <http://www.ucl.cas.cz/cs/> a
http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=12_Cten.htm

